

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/43/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114011607
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114011607.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Petra Tobiáša na neverejnom zasadnutí konanom 19. apríla 2016 v Prešove vo veci obžalovaného Y. I. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 31. júla 2015, sp.zn. 1T/150/2014 takto

rozhodol:

Podľa § 320 ods. 1 písm. c) Tr. por. zrušuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 281 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 9 ods. 1 písm. g) Tr. por. zastavuje trestné stíhanie vedené proti obž. Y. I., nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom K., B. Z. č. XXX/XX, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že dňa 10.3.2014 v čase okolo 07.40 hod., na ulici W.. B. číslo XX, v C. P. O. s miestom výkonu služby v U. E. na výkon väzby a E. na výkon trestu odňatia slobody v L., ráno po výdaji raňajok a po predchádzajúcej slovnej hádke s viacerými odsúdenými ohľadom jednotného oblečenia odsúdených na výdaj stravy, pred ods. T. W., ods. J. T., ods. I. L., ods. P. L., ods. T. W., ako aj ostatnými odsúdenými oddielu C2 nastúpenými pred ubytovňu odsúdených, fyzicky napadol ods. T. T., nar. X.XX.XXXX v W., trvale bytom V. č. XXX, okr. W., a to tak, že tohto jedenkrát udrel zovretou päťou do oblasti tváre, čím mu takto spôsobil zatvorenú zlomeninu nosa bez posunutia úlomkov, odreninu a zmliaždenie ľavej zygomatickej krajiny tváre s predpokladanou dobou liečenia nepresahujúcou 10 dní a škodu na bolestnom v sume 403,- eur.

Podľa § 281 ods. 3 Tr. por. poškodeného T. T., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom V., Z. č. XXX/XX s nárokom na náhradu škody o d k a z u j e na občianske súdne konanie .

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom z 31. 7. 2015, sp. zn. 1T/150/2014 uznal obž. Y. I. vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 10.3.2014 v čase okolo 07.40 hod. na ulici ktp. B. číslo XX, v Oddelení výkonu trestu s miestom výkonu služby v U. Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody L., ráno po výdaji raňajok a po predchádzajúcej slovnej hádke s viacerými odsúdenými ohľadom jednotného oblečenia odsúdených na výdaj stravy, pred ods. T. W., ods. J. T., ods. I. L., ods. P. L., ods. T. W. ako aj ostatnými odsúdenými oddielu C2 nastúpenými pred ubytovňou odsúdených, po predchádzajúcich vulgárnych nadávkach zo strany ods. T. T., nar. X.XX.XXXX v W., trvale bytom V. číslo XXX, okres W., tohto fyzicky napadol tak, že ho jedenkrát udrel zovretou päťou do oblasti tváre, čím mu takto spôsobil zatvorenú zlomeninu nosa bez posunutia úlomkov, odreninu a zmliaždenie ľavej zygomatickej krajiny tváre, s predpokladanou dobou liečenia nepresahujúcou 10 dní a škodu na bolestnom v sume 403,-eur.

Za to mu uložil podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. , s použitím § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2,4,8 Tr. zák. , v spojení s § 41 ods. 1 Tr. zák. , § 43 Tr. zák., v spojení s § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. ďalší úhrnný trest odňatia slobody v trvaní osem mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému uložil ochranné liečenie psychiatrické ambulantnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému T. T., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom V., Z. č. XXX/XX vo výške 403,- eur.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal prostredníctvom svojho obhajcu, obžalovaný odvolanie. Podané odvolanie odkazujúc na obsah svojej záverečnej reči písomne odôvodnil namietaním právnej kvalifikácie skutku, tvrdiac, že poškodeného udrel v silnom citovom rozrušení, ktoré bolo vyvolané predchádzajúcimi slovnými provokáciami a hrubými vulgárnymi nadávkami na jeho osobu zo strany poškodeného. Namietal, že trpí poruchou osobnosti a v minulosti trpel paranoidnou schizofréniou, čo vysvetľuje jeho konanie pod vplyvom choroby. Vzhľadom na povahu zranení, dobu liečenia, dĺžku a povahu sťaženia obvyklého spôsobu života poškodeného a ďalšie okolnosti, za ktorých k nemu došlo, považoval posúdenie skutku z hľadiska ublíženia na zdraví, za neprimerane prísne. Ďalej namietal, že ku skutku došlo v ústave na výkon trestu, a preto sa nemôže jednať o trestný čin výtržníctva, lebo skutok sa nestal na mieste verejnosti prístupnom, nestal sa ani verejne, pretože u osôb prítomných pri spáchaní skutku chýba prvok dobrovoľnosti nachádzať sa na mieste, kde ku skutku došlo a jeho konanie môže byť posúdené ako priestupok. Zároveň žiadal zohľadniť skutočnosť, že za svoje správanie už bol potrestaný disciplinárnym trestom. Záverom navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a spod obžaloby ho oslobodil, lebo skutok nie je trestným činom.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 , preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré odvolaním neboli vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a po takomto preskúmaní dospel k záveru, že trestné stíhanie obžalovaného nie je prípustné.

Podľa § 9 ods. 1 písm. g) Tr. por. trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Vychádzajúc potom z vyššie uvedeného v danom prípade aj keď § 52 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov ustanovuje, že uložením disciplinárneho trestu nie je vylúčené trestné stíhanie odsúdeného, ak konanie odsúdeného napĺňa aj znaky skutkovej podstaty trestného činu, má pred týmto ustanovením prednosť medzinárodná zmluva, a to Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a jeho protokoly. Podľa čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 k dohovoru nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený právoplatným rozsudkom v súlade so zákonom a trestným poriadkom tohto štátu.

Pri výklade tohto článku sú súdy viazané judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva(ďalej len „ESLP“), pričom v tejto súvislosti poukazuje krajský súd na rozhodnutie veľkého senátu vo veci Zolotukhin proti Rusku, ktorý poskytol zjednocujúci výklad týkajúci sa použitia článku 4 ods. 1 protokolu č. 7 k dohovoru, s tým že za rozhodujúce považoval tri kľúčové otázky: 1. či prvá sankcia (správna detencia) mala trestnú povahu v zmysle čl. 6 dohovoru, 2. či delikty, za ktoré bol sťažovateľ stíhaný , boli rovnaké (idem) a 3. či išlo o dve konania (bis).

Veľký senát ESLP zdôraznil, že pojem trestné konanie použitý v článku 4 ods. 1 protokolu č. 7 k dohovoru musí byť vykladaný vo svetle všeobecných zásad vzťahujúcich sa k pojmu trestné obvinenie zakotvenému v čl. 6 ods. 1 Dohovoru a k pojmu trestný čin uvedenému v čl. 7 Dohovoru, pričom pre posúdenie toho, či v konkrétnom prípade šlo o obvinenie z trestného činu pripomenul tzv. Engel kritériá, ktorými sú 1. klasifikácia deliktu vo vnútroštátnom práve, 2/ povaha deliktu, 3/ povaha a prísnosť sankcie, ktorá za protiprávne konanie hrozí (rozhodnutie Engel a spol. proti Holandsku). Druhé a tretie kritérium sú pritom alternatívne a nie nutne kumulatívne.

Zásady vytýčené v rozsudku Engel platia pritom obdobne i vo väzenskom prostredí, pretože odsúdení ako ani žiadna iná skupina obyvateľov nemôže byť zbavená záruky spravodlivého konania, ktorá je cieľom ochrany poskytovanej čl. 6 dohovoru len preto, že sa nútene zdržiavajú vo vymedzenom priestore, kde sú povinní zachovávať verejný poriadok, rešpektovať právo na zdravie iných, a teda pravidlá slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzajú do styku. Pri posudzovaní povahy deliktu je potrebné ďalej zohľadniť účel zákona, podľa ktorého bola ukladaná sankcia, pričom označenie deliktu ako drobného sama osebe nevyklučuje klasifikáciu tohto deliktu ako trestného v zmysle Dohovoru, lebo nič v Dohovore nenaznačuje, že by povaha deliktu nutne vyžadovala určitú mieru závažnosti deliktu. Hlavným účelom deliktu bolo pritom potrestanie a odstrašenie, čo sú charakteristické rysy trestných sankcií. (rozhodnutie Ezei a Connors proti Spojenému kráľovstvu).

Podľa § 52 ods. 2) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o VTOS") disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo zákazu podľa tohto zákona, predpisov na jeho vykonanie alebo ústavného poriadku odsúdeným. Disciplinárnym previnením je aj konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitných predpisov.

Podľa § 39 písm. b), druhej a tretej časti vety, zákona o VTOS odsúdený je povinný zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku.

Podľa § 52 ods. 1 zákona o VTOS odsúdený je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie.

Jedným z disciplinárných trestov ukladaných za takýto delikt je podľa § 52 ods. 3 písm. f) zákona o VTOS v znení ku dňu ukladania disciplinárneho trestu celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu až na dobu 20 dní.

V zmysle § 54 a § 55 zákona počas výkonu tohto disciplinárneho trestu sa odsúdený v čase od 15.00 h do 06.00 h nasledujúceho dňa a v dňoch pracovného pokoja nezúčastňuje na kultúrno-osvetových, vzdelávacích činnostiach a činnostiach vo voľnom čase, nie je mu dovolené nakupovať potraviny, veci osobnej potreby a iné veci okrem základných potrieb osobnej hygieny a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu, telefonovať, fajčiť, prechovávať cigarety, tabak, tabakové výrobky a odpočívať na lôžku mimo doby určenej ústavným poriadkom, vychádzky takýchto odsúdených sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených v rozsahu jednej hodiny denne, odsúdený sa musí podrobiť osobnej prehliadke podľa pokynov príslušníka zboru a strava sa odsúdenému vydáva spravidla v cele výkonu disciplinárneho trestu.

Pri posudzovaní charakteru deliktu podľa § 52 ods. 2 v spojení s § 39 písm. b) zákona o VTOS dospel krajský súd k záveru, že všeobecný charakter tohto zákonného ustanovenia (každý je povinný správať sa slušne) odstrašujúci a kárny účel trestu vyplývajúci z ust. § 52 ods. 3 písm. f) zákona o VTOS s ohľadom aj na závažnosť uloženej sankcie vo vzťahu k povahe a následkom stíhaného konania, pričom k použitiu tretieho Engel kritéria pristúpil krajský súd z dôvodu vágnosti ust. § 39 písm. b) zákona o VTOS v spojení s ust. § 52 ods. 2 zákona o VTOS neobsahujúcich ani príkladný výpočet, čo sa považuje za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania a umožňujúcich tým pádom ich vztiahnutie na konanie v rozsahu od absolútne nepatrných z hľadiska závažnosti až po tie najzávažnejšie, dostatočne ukazujú, že takéto konanie má trestnú povahu v zmysle článku 6 dohovoru.

V tejto súvislosti považuje krajský súd za potrebné uviesť, že z ust. § 123 ods. 2 Tr. zák. vyplýva, že doba liečenia je určujúcim kritériom pre konštatovanie ublíženia na zdraví, len ak zároveň bol počas nej sťažený obvyklý spôsob života poškodeného. Z obsahu spisu vyplýva, že život poškodeného bol v prejednávanej veci po dobu liečenia sťažený len 4 dni, čo je vychádzajúc z vyššie uvedeného ustanovenia určujúcim pre konštatovanie, či k ublíženiu na zdraví došlo alebo nie.

Zo samotného rozhodnutia o uložení predmetného disciplinárneho trestu vyplýva, že účelom uloženého disciplinárneho trestu bolo nepochybne potrestanie a odstrašenie, a to vo forme výrazného obmedzenia výkonu viacerých práv odsúdeného. Sprísnením podmienok výkonu trestu odňatia slobody oproti odsúdeným, ktorým nebol tento disciplinárny trest uložený, bol obž. Y. I. reálne výraznejšie obmedzený na osobnej slobode.

Pokiaľ ďalej ESLP dospel k záveru, že článok 4 ods. 1 protokolu č. 7 k dohovoru zakazuje stíhanie pre druhý „trestný čin“, ak je tento druhý trestný čin založený na rovnakom či v podstatných rysoch totožnom skutku. Totožnosť skutku je daná, ak sa konkrétne skutkové okolnosti týkajú toho istého obžalovaného a sú neoddeliteľne spojené v čase a mieste, pričom kľúčovým kritériom je práve totožnosť skutku, bez ohľadu na odlišnú právnu kvalifikáciu s tým, že pre zachovanie totožnosti skutku postačí, ak je aspoň sčasti totožné konanie, ktoré tvorí podstatu skutku a bolo príčinou následku.

V kontexte uvedeného poukazuje krajský súd na to, že obž. Y. I. bol v disciplinárnom konaní vedenom pod č. XXXXXX/XXXX-X DT, po vyjadrení sa obžalovaného k záznamu o disciplinárnom previnení z 10.3.2014, rozhodnutím Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody, oddelenie výkonu trestu v Sabinove z 11. 3. 2014, uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia podľa § 39 písm. b) zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov na tom skutkovom základe, že pri presune na výdaj stravy dňa 10.3.2014 o 07.40 hod. fyzicky napadol odsúdeného T. T., nar. X.XX.XXXX, z.č. XXXXXX, a to tak, že ho udrel päťou do tváre, za čo mu bol uložený disciplinárny trest podľa § 52 ods. 3 písm. f) zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov, a to celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na dobu 20 dní. Obžalovaný bol v danom prípade zároveň poučený o práve podať proti tomuto rozhodnutiu rozklad, pričom tohto práva sa vzdal 11. 3. 2014 a uložený disciplinárny trest vykonal v čase od 11. 3.2014 do 31. 3. 2014.

Oproti tomu skutková veta uvedená v obžalobe obsahuje aj výpočet osôb, pred ktorými obž. Y. I. napadol pošk. T. T. úderom do tváre a výpočet poranení s predpokladanou dobou liečenia a sumou bolestného, ktoré mu týmto útokom spôsobil. V posudzovanej veci ide o identické konania. Z porovnania oboch uvedených skutkov je zrejmé, že skutok popísaný v rozsudku okresného súdu je totožný so skutkom vymedzeným v rozhodnutí o uložení disciplinárneho trestu, resp. jedná sa len o podrobnejší popis toho istého skutku.

Krajský súd teda dospel k záveru, že predmetný delikt mal povahu trestnoprávnu a v konaní, ktoré malo rysy trestného konania (záznam o disciplinárnom previnení ako úkon štátneho orgánu smerujúci k objasneniu skutku a zisteniu páchatel'a, ku ktorému sa vyjadrovala osoba v ňom označená ako osoba obvinená z disciplinárneho previnenia, po tomto vyjadrení vydané rozhodnutie štátneho orgánu, ktorého obsahom bol disciplinárny trest, proti výroku ktorého mohla osoba uznaná za vinného podať opravný prostriedok, právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo vykonané a znamenalo kvalitatívne širšie obmedzenie osobnej slobody tejto osoby) bol obž. Y. I. uložený trest, ktorého účelom bolo jeho potrestanie a individuálne a generálne odstrašenie.

Práve predmetné rozhodnutie o disciplinárnom previnení, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. 3. 2014 a doposiaľ nebolo v predpísanom konaní zrušené, vytvára prekážku rozhodnutej veci v zmysle čl. 4 protokolu 7 k dohovoru, keďže sa týka tohto istého skutku, pre ktorý bolo v preskúmvanej veci neskôr začaté trestné stíhanie, vznesené obvinenie a napokon aj podaná obžaloba. Proti obžalovanému tak bolo vedené trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné, čo je dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. k) Tr. por.

Tieto dôvody viedli odvolací súd k tomu, že na podklade odvolania prokurátora zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a sám rozhodol tak, že trestné stíhanie obž. Y. I. ako neprípustné zastavil, pretože to ustanovuje medzinárodná zmluva. Odkaz pošk. T. T. s jeho včas a riadne uplatnenom nároku na náhradu

škody na občianske súdne konanie je zákonným dôsledkom zastavenia trestného stíhania tak, ako to vyplýva z § 281 ods. 3 Tr. por.

V súlade s § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por. urobil odvolací súd toto rozhodnutie na neverejnom zasadnutí, keďže je zrejmé, že zistenú chybu nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.